МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Польська література Станіславова: текст і контекст

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

«Польська мова і література та англійська мова», ««Чеська мова і література», «Польська мова і література», Середня освіта (мова і література (польська)), зарубіжна література»

Спеціалізація
А4.028 Польська мова та зарубіжна література
В11.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
В11.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська

Спеціальність
А4 Середня освіта
В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Галузь знань
А Освіта
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "26" серпня 2025р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Польська література Станіславова: текст і контекст
Викладач (і)	Спатар Ірина Миколаївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	iryna.spatar@pnu.edu.ua;
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom).

2. Анотація до навчальної дисципліни

Запропонований курс є додатковою вибірковою дисципліною, що розширює і поглиблює знання з історії польської літератури, культури, театрознавства. Курс присвячено вивченню культурно-мистецького «клімату» Станіславова (Івано-Франківська) й творчості ключових польськомовних письменників 15-20 століття на тлі важливих історичних подій, які мали великих вплив на формування польської літературної традиції. Курс передбачає аналіз й осмислення художніх текстів, мистецьких пошуків польських митців Станіславова у контексті вивчення динаміки польського літературного процесу й ознайомлення з основними філософськими теоріями, національним і світовими культурними явищами. Окрім основних знань з літератури, у межах освітнього компонента приділено увагу питанням становлення і розвитку міста Станіславова, польськомовної преси, на шпальтах якої значне місце відводилось літературним творам різних жанрів, та одного з найвідоміших польських театрів другої половини XIX століття.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

«Польська література Станіславова» – це дисципліна, яка передбачає формування фахових компетентностей майбутнього філолога, вчителя-словесника, що володіє знаннями про розвиток й особливості польської літератури і культури, зокрема особливий регіональний аспект.

Мета дисципліни – ознайомити студентів цікавим і неординарним літературним явищем – літературою й культурою Станіславова, яка є потужним пластом історико-мистецьких трансформацій, що впливали на формування

основних літературних принципів та змістових стратегій у польському письменстві; навчити аналізувати літературні твори, осмислювати їх художню своєрідність, особливості стилю й поетики, які віддзеркалюють поступовий розвиток польськомовної літератури Станіславова, розкривають її винятковість та важливість для становлення як національного, так і світового культуротворчого процесу; розвивати критичне, естетичне, евристичне мислення, творчі якості та професійні здібності майбутніх філологів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.

ЗК 3: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4: здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах.

ЗК 6: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8: здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 2: здатність використовувати в професійній діяльності знаня про мову як особливу знакову систему, її природу, теорію та історію, функції, рівні.

ФК 8: здатність вільно оперувати лінгвістичною і основними літературознавчими термінами для розв'язання професійних завдань.

ФК 12: здатність до організації як усної, так і писемної ділової комунікації.

Програмні компетентності:

ПРН 2: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3: організовувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти. ПРН 6: використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. ПРН 8: знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова. ПНР 11: знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V	А4 Середня освіта В11 Філологія (за спеціалізаціями)	III	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Становлення та розвиток освіти у Станіславові.	2		4
Тема 2. Історія польської преси у Станіславові та її значення для розвитку літератури.	2		4
Тема 3. Польська література VIII – XIX у персоналіях та Станіславівський літературий контекст.	2		4

Тема 4. Романтична творчість у позитивізмі: літературна спадщина Марії Бартусувни.	2		4
Тема 5. Літературно-публіцистична діяльність Стефанії Скварчинської.	2		4
Тема 6. Станіславівський театр та його роль у розвитку польського сценічного мистецтва.	2		4
Тема 7. Історико-літературний контекст Станіславова: становлення і розвиток.		2	4
Тема 8. Друкарство та роль «станіславської» польськомовної преси.		2	4
Тема 9. Творчість Маурицiя Гославського.		2	4
Тема 10. Сатирична творчість Яна Ляма.		2	4
Тема 11. Науково-літературна діяльність Чеслава Хованця.		2	4
Тема 12. Творчість Станіслава Бобеляка і Юстина Сокульського.		2	4
Тема 13. Літературно-публіцистична творчість С. Скварчинської.		2	4
Тема 14. Діяльніть Станіславівського театру. Підсумкова контрольна робота.		2	4
Тема 15. Творчість Марії Бартусувни.		2	4
Загальна кількість годин	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності

	здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, що є сумою балів за виконання письмових завдань та усних відповідей. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). Оцінювання здійснюється у формах поточного та підсумкового контролю за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. Студент, який не набрав 50 балів, студент користується повторним правом отримати залік за талоном №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Вимоги до письмових робіт	У рамках курсу студент має брати участь у практичних заняттях, відповідати усно, виконувати письмові завдання.
Практичні заняття	Оцінюється робота на усіх 9 практичних заняттях упродовж семестру за 10 бальною шкалою. Оцінюється володіння теоретичним матеріалом, вміння вести дискусію з проблемних питань та здатність виконувати письмові практичні завдання.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент є допущеним до підсумкового контролю з дисципліни «Польська література Станіславова: текст і контекст», якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, і набрав не менше 50 балів.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Мова проведення курсу – українська і польська. Студент має можливість відвідувати лекції та практичні заняття, а також користуватися матеріалами щодо курсу на платформі дистанційного навчання.

Академічна доброчесність. Списування та користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування чи виконання письмових завдань є недопустимими та призводять до незарахування результатів відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (зокрема на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу,

необхідну для підготовки до практичних занять. Пропуски практичних занять без поважних причин впливають на рейтинг студента, оскільки зменшують кількість балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, отриманих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відпрацювання цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час занять та відпрацювання занять, пропущених з поважної причини.

Студенти, які не набрали 50 балів за рейтингом, заліку за відомістю №1 не отримують. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент/студентка користується повторним правом скласти залік за відомістю № 2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань) або за відомістю № 3 при комісії.

Навчання за індивідуальним графіком. Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно та викоеують тестові завдання в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті https://d-learn.pnu.edu.ua.

8. Рекомендована література

1. Грабовецький В., Гаврилів Б. Івано-Франківськ в пам’ятках історії та культури. – Івано-Франківськ, 2001.

2. Грабович М. Історія окружного міста Станіславова в Галичині в 1847: [пер. з пол. та істор. коментар І. Боднарєва]. – Івано-Франківськ, 2007.

3. Історико-краєзнавчий довідник Прикарпаття: [авт. колектив: Я. Треф’як, П. Арсенич, В. Бабій та ін.]. – Івано-Франківськ, 2008. – 207 с.

4. Качкан В. Хай святиться ім’я твоє. Історія української літератури та культури у персоналіях (XIX-XX ст.): у 10-ти томах. Чернівці, 1994-2007.

5. Микитин І.Я. Топос Гуцульщини ц творчості Каєтана Абгаровича і Ю. Федьковича: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.05. Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. - Т., 2012. – 20 с.

6. Цівкач О. Літературне краєзнавство. Польська література Прикарпаття (XV– перша половини XX ст.). Івано-Франківськ, 2011.

7. Цівкач О. Їх поєднала земля станіславівська…Діячі польської культури Прикарпаття (XIX– перша половини XX століття). Станіславське воєводство. Івано-Франківськ, 2012.

8. Цівкач О. Стефанія Скварчинська – журналістка «Кур'єра Станіславівського». Франківськ, 2013.

9. Шпильчак В., Соколовський З., Головатий М. Станіславів – Івано-Франківськ: Місто давнє і сучасне. Львів, 2011. 290 с.

10. Adamska J. Stanisławów – miasto hetmańskie, miasto męczeńskie. *Przeszłość i pamięć*. nr 3. S. 8–23.

11. Ciwkacz O. Z dziejów biblioteki miejskiea im. W. N. Smagłowskiego w Stanisławowie (1872-1939). Acta Universitas Lodziensis. 2006. Nr 13. S. 21–34.

12. Tarnowska K. Polemiki woków twórczości Marii Bartusówny. *Znane zapomniane. Z literatury polskie XIX i XX wieku* : red. K. Eremus i T. Linkner. Gdańsk, 2011. S. 63–81.

13. Spatar I. Terminologia literaturuznawcza na zajęciach ze studentami polonistyki na Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka. *Poradnik Językowy.* 2024. 10 (819). S. 120–135. (Scopus)

14. Мартинець А. М., Спатар І. М. Штучний інтелект у викладанні літератури в освітніх закладах: можливості та загрози. *Science, education and technology in the digital era: status, challenges and priorities for modernization.* Book of abstracts. International science conference. July 2, 2025. Boston. P. 38–42.

Викладач: к.ф.н., доц. Спатар Ірина Миколаївна